

Curriculum vitae

Dr. Petre Guran

Rezumat:

Cercetător la Institutul de Studii Sud-Est Europene al Academiei Române, doctor în istoria civilizațiilor (2003) la Ecole des Hautes Etudes en Science Sociales, Paris; autor al volumelor *Rendre la couronne au Christ. Etude sur la fin de l'idée impériale byzantine* (SEBPB 1, Herlo Verlag, 2021) ; *Biserica în cetate. Studii de ecleziologie ortodoxă* (București, 2014) și a peste 40 de studii în limbile engleză și franceză dedicate antropologiei faptului religios și istoriei intelectuale a formelor de putere în lumea bizantină, antică și medievală, co-autor la *Oxford History of Historical Writing* și *Oxford History of Late Antiquity*; numeroase studii, articole și recenzii în română, pe teme de istorie, arhitectură și religie; fost director al Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău, fellow al Center for Hellenic Studies, Princeton University, fellow NEC. Coordonator al volumelor *Constantin Brâncoveanu et le monde de l'Orthodoxie*, editura Academiei, 2015; *Héritages de Byzance en Europe du Sud-Est aux époques moderne et contemporaine*, ouvrage édité par Olivier Delouis, Anne Couderc et Petre Guran, École française d'Athènes, Mondes Méditerranéens et Balkaniques, 2013 *Impăratul hagiograf. Cultul sfinților și monarhia bizantină și post-bizantină*, New Europe College, 2001; autor al proiectului de educație alternativă *Școala de la Bunești* (www.bunesti.ro).

În diferite etape ale formării mele intelectuale am avut ocazia să ucenicesc pe lângă profesorii Alexandru Duțu, Andrei Pippidi, Nicolae-Șerban Tanașoca, Alain Boureau (EHESS, Paris), Gilbert Dagron (College de France), Peter Brown (Princeton Univ.).

Studii:

- 1998-2003, Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales, Paris, Doctorat în Istorie și Civilizații, Decembrie 2003, sub îndrumarea prof. Alain Boureau, cu titlul : *Sfințenie monarhică și putere universală în lumea Ortodoxiei (sfârșitul evului mediu și începutul epocii moderne)*
- 1996-1997 Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales, Paris, Centrul de Antropologie medievală, Diplôme d'Etudes Approfondies (Masterat), Iunie 1997, sub îndrumarea profesorului Alain Boureau
- 1995-1996 Universitatea București, Facultatea de Istorie, Masterat, Iulie 1996, sub îndrumarea profesorului Andrei Pippidi
- 1991-1995 Universitatea București, Facultatea de Științe Politice și Administrative, Diploma de licență Iulie 1995, sub îndrumarea profesorului Alexandru Duțu
- 1987-1991, Liceul German din București, și 1979-1987, Școala Germană din București.

Limbi străine: Germană, Franceză, Engleză, Rusă, Italiană, Greacă modernă

Limbi vechi: Greacă veche, Latină, Slavonă

Activități profesionale și locuri de muncă :

1995 până în prezent – Cercetător științific la **Institutul de Studii Sud-Est Europene al Academiei Române**, astăzi în grad de cercetător științific II; pe parcurs am avut numeroase burse și stagii de studiu, cercetare și predare în Universități din străinătate.

2017 – Secretar general al *Societății Române de Studii Bizantine / Romanian Society of Byzantine Studies*

2007 – până în prezent: membru în colegiul de redacție al revistei **TABOR**, revistă de cultură și spiritualitate românească a mitropoliei Clujului, fondată de Bartolomeu Anania, al revistei **Teologie și Viață** (Mitropolia Moldovei), al revistei **Horeb** (episcopia de Huși)

2016 – 2017 : **Secretar de Stat în Ministerul Afacerilor Externe**, Departamentul pentru relația cu românii de pretutindeni

2010, septembrie – 2013, aprilie – primul **director** al *Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu”* la Chișinău cu rang diplomatic de ministru consilier.

2009 consilier personal al Ministrului Culturii

2008 membru al *Comisiei prezidențiale pentru Patrimoniul construit, siturile istorice și naturale*

2004-2006 – profesor invitat la Universitatea Princeton, SUA, cu titlul **Hannah Seeger O’Boyle Teaching Post-Doctoral Fellow**, Program in Hellenic Studies, Princeton University

1998-1999: coordonator al programului academic “First College of European Citizenship. Monasteries and European Identity”, sub egida Consiliului Europei.

Experiența didactică și de cercetare:

2008-2025: inițiator și coordonator al școlilor de vară de arhitectură și științe umane „Școala de la Bunești” www.bunesti.ro/scoala/

2022-2025 membru în Consiliul Științific al **Centrului de Studii Patristice Sf. Maxim Mărturisitorul (Iași, Mitropolia Moldovei)**

2016, Coordonarea editorială a traducerii românești a *Scrierilor Sfântului Neofit Zăvorâțul din Cipru*, 5 volume, ed. și trad. D. Bahrim, L. Enache, editura Doxologia, Iași.

2014: profesor invitat pentru cursul de *Istoria Bizanțului* la Facultatea de Teologie ortodoxă a Universității Alexandru Ioan-Cuza din Iași.

2011-2013: profesor invitat la Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, inițiator și coordonator al Programului de Masterat Marile Cărți ale Civilizației Europene.

2008 Facultatea de Științe Politice și Administrative a Universității București, curs de *Istoria Ideilor politice bizantine*

2004, Septembrie – 2006, iulie : teaching fellow in cadrul centrului de Studii Elenice al Universității Princeton, Statele Unite ale Americii. Două cursuri:

„Stat și ideologie în Europa Răsăriteană de la Iustinian la Petru cel Mare”

„Commonwealth-ul bizantin, atunci și acum. Istorie și istoriografie a iradierii culturale a Imperiului bizantin.”

În primul an 2004-2005 – am fost conferențiar invitat la cursurile Profesorilor William Jordan, Istorie medievală, Slobodan Ćurčić, Arheologie a siturilor monastice din Orientul Apropiat, Anne-Marie Bouché, Istoria artei medievale. Teme de curs susținute în cadrul acestor cursuri: *Cruciada a patra, Hagiografie bizantină și slavă și Eshatologia bizantină*.

2004, 15-30 iulie, European College of Liberal Arts, Berlin, curs intensiv despre „Idea imperială bizantină și reprezentarea ei în iconografie”.

2004, ianuarie – mai: asistent de cercetare la Centre d’Histoire et Civilisation de Byzance, CNRS et Collège de France: participare la proiectul de cercetare pentru editarea, traducerea și comentarea tratului *De cerimoniis* de Constantin VII Porfirogenetul, responsabil cu parcurgerea și analizarea bibliografiei rusești.

2001-2002 – Conferențiar invitat pe tema Hagiografia bizantină și conceptul de sfințenie (*Sanctus versus Sacer*) la Universitatea Ludwig Maximilian din München.

1998-1999 – conferențiar pentru programul academic “First College of European Citizenship: Monasteries and European Identity” organizat de Consiliul Europei: 50 de ore pe întreg programul.

1997-1998: Cursul de “Antropologie religioasă” la Facultatea de Științe Politice și Administrative:

1997-1998: asistent pentru cursul de Istorie Bizanțului la Facultatea de Istorie

Burse, granturi, onoruri:

2013 – decorat de președintele Republicii Moldova cu Medalia „Mihai Eminescu” pentru merite culturale.

2007-2008 – bursier NEC al Colegiului Noua Europă

2001-2002 – Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD) bursă de cercetare în studii bizantine la Ludwig Maximilian University, Munich, sub îndrumarea Prof. Franz Tinnefeld pentru istorie bizantină, și profesor Edgar Hösch pentru istorie medievală rusească.

1998-2001 – bursă RELINK la Colegiul Noua Europă, Centru de Studii Aprofundate, București.

1998 – cooptat ca membru junior al World Academy of Art and Sciences, la recomandarea profesorului Harlan Cleveland.

1996-1997 – bursă a Association des Universités Entièrement ou Partiellement de Langue Française (AUPELF) pentru masteratul la EHESS (Paris)

1995-1996 – Bursier al École Doctorale en Sciences Sociales (EHESS, Paris – Universitatea din București)

1994 – Septembrie - Noiembrie – bursă de cercetare pentru teza de licență la Universitatea din Rennes (France)

1993 – Premiul întâi la Competiția Internațională de Retorică juridică, Meaux (Franța).

1993 – Octombrie – bursă de studii sud-est europene la Österreichisches Ost- und Südosteuropa Institut, Viena, la recomandarea profesorului Alexandru Duțu

1992 – Iulie, Bursă de studii la Școala de vară de Relații Internaționale a Universității din Perpignan.

1990 – Premiul Special al juriului pentru cel mai bun eseu de literatură latină, Olimpiada de limbă latină la nivel național, la București, și participant la Concursul internațional de latină, Certamen Ciceronianum Arpinas, Arpino, Italia.

1988 – Premiul întâi, Secțiunea limbi și literaturi străine, Conferința națională de comunicări științifice ale elevilor, Piatra Neamț (România).

Conferințe, colocvii și reuniuni științifice internaționale:

2025 Simpozionul Internațional Tradiția Patristică în actualitate, Sinodul de la Niceea și moștenirea sa patristică / The First Council of Nicaea (325) and Its Patristic Legacy (18-19 septembrie 2025), conferință plenară: *Did Constantine and Eusebius invent Christianity? The antinomies of Imperial Christianity.*

2024 Simpozionul Internațional Tradiția Patristică în actualitate Înțelegerea și interpretarea Scripturii la Sfinții Părinți (19-20 septembrie 2024), cu comunicarea: *Pericopa adulterae (John 7, 53-8,11): Historical, Authentic, Subversive!*

2024 Centenarul congreselor de studii bizantine (1924-2024). Congresul de la București (1924) și internaționalizarea studiilor bizantine, Muzeul Național de Artă al României, București, Comunicarea: *Entre byzantinism et nationalism. L'Orthodoxie dans la vision de Iorga.*

2024 Colocviul internațional: *Medieval Temporalities. An interdisciplinary workshop at DNIR, Istituto di Norvegia in Roma, 16.-17. January 2024, Organizers: Kristin B. Aavitsland, Line Cecilie Engh, and Eivor Andersen Oftestad, comunicarea: The Roman Idea and Its Spiritual Meaning in Eastern Christendom.*

2023 Simpozionul Artă și civilizație medievală organizat de Muzeul Național al Bucovinei și Universitatea "Ștefan cel Mare" Suceava, Facultatea de Istorie și Geografie ediția XXVIII, cu tema Lucrurile și cuvintele. Obiecte ale cotidianului în Țările Române, comunicarea: „*Tâmplă, tâmplar, tâmplărie*”. *O privire spre începuturile creștinismului românesc*

2022 Simpozionul „Tradiția patristică în actualitate” - Isihasmul bizantin, istorie și spiritualitate (29-30 septembrie 2022), conferință plenară *Isihasmul – spiritualitate a zilelor din urmă*

2020, ianuarie ISSEE, comunicare *Ideea ortodoxă. De ce și cum s-a despărțit Biserica bizantină de Imperiul bizantin?*

2019 septembrie 20-21, Newcastle University, Newcastle UK, „*Mapping the Sacred in Byzantium. Construction, experience and representation*”, comunicarea : „*Noetic Architecture. Cultural Form and Spiritual Intention in Middle Byzantine Apocalyptic Literature*”.

2019, septembrie 1-7, Congresul Internațional de Studii Sud-Est Europene, În cadrul *The 12th Congress of South-East European Studies Bucharest, 2-6 September 2019* am organizat și prezidat masa rotundă intitulată ***L'Orthodoxie, de l'empire à l'Eglise. Expressions sociales et formes culturelles de la foi / Orthodoxy, from Empire to Church. Social Manifestations and Cultural Forms of Faith.***

La Congres am prezentat două comunicări:

- 1) *Unity of Faith and Ecclesiastical Hierarchy: the Gordian Knot of the Orthodox Idea.*
- 2) *The Legend of Roman and Vlahata, Saint Sava of Serbia and Orthodox Historical Consciousness in the XIIIth century.*

2019, ianuarie IOTA Congress (Conferință inaugurală a International Orthodox Theology Association)

2018, 9 - 11 Mai, participare la Simpozionul internațional "Local și Universal în Ortodoxia românească. Credință - Unitate - Identitate", Iași cu comunicarea *Ideea ortodoxă în expresia istorică a Țărilor române (secolele XIV-XIX)*

2018, 20-25 septembrie, Athena, participant à la Réunion Intercongrès de l'Association internationale des études byzantines,

2018, 2 noiembrie, București la Institutul de Istorie N. Iorga: Second annual conference of the Romanian Society for Byzantine Studies, cu comunicarea *Les protagonistes de la fin du monde dans les Vies des saloi*

2017, 16 noiembrie: Comunicarea „In the Mirror of Byzantine Symphonia: Byzantine Sources and Historiographical Constructions”, *First Annual Conference of th Romanian Society for Byzantine Studies*.,

2017, 23-24 octombrie Comunicarea „Moștenirea bizantină în România: avatar istoric și idee națională” susținută la Colocviul Național al Institutului de Studii Sud-Est Europene, prima ediție *Dinamici sociale și transferuri cultural în Sud-Estul european*.,

2016, 7-12 martie Comitetul de organizare al Conferinței internaționale *Faith and Community around the Mediterranean in Late Antiquity and the Middle Ages*, Colegiul Noua Europă, Biblioteca Centrală Universitară Iași, București-Iași.

2015, 19 – 24 noiembrie, participant la Third International Patristic Conference at Saints Cyril and Methodius Theological Institute for Postgraduate Studies: *Saint John Cassian and Monastic Tradition of the Christian East and West*, Moscova, Cu comunicarea : Matter and Time in the Conferences of John Cassian.

2015, 28-31 octombrie, participant la Simpozionul Științific Internațional „Stat și societate în Europa”, Craiova, cu comunicarea The Byzantine “Symphony” of State and Church and its Modern Developments

2014, 10-14 iunie, Colocviul internațional „Epoca lui Constantin Brâncoveanu în context Sud-Est european: Biserică, Societate, Geopolitică”, organizat de Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna” a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, participant și coordonator.

2012, 14-15 decembrie, Chișinău, Colocviul internațional *Violența în Sud-Estul european : discours, practică și mesaj*, organizat de Universitatea de Stat din Chișinău, „Mecanismul victimar. Dimensiunea istorică a teoriei girardiene”, keynote speech la deschiderea colocviului.

2012, 13-15 mai, Conferința științifică internațională *Basarabia – 1812. Problemă națională, implicații internaționale*, coorganizatori Academia Română, Academia de Științe a Moldovei, Institutul Cultural Român, membru în comitetul de organizare, și am ținut una din cele trei alocuțiuni inaugurale.

2011, 10-11 octombrie, *Colocviul Alexandru Scarlat Sturdza*, coorganizat de Universitatea de Stat a Moldovei și ICR, organizare și cuvânt de deschidere.

2009, iunie 5-6, Budapesta, Center for Hellenic Traditions, Hellenic Studies Graduate Students Day: *Bridges and Boundaries: Revisiting the Byzantine Inheritance*, Central European University, Budapest, Keynote Speakers: Dr. Ruth Macrides (University of Birmingham); Dr. Petre Guran (Institute for South-Eastern European Studies, Romanian Academy): “South-Slavonic translations of the Byzantine concepts of monarchy and statehood”

2008, 5-6 decembrie 2008 Iași comunicarea *De ce au amuțit icoanele? Arta religioasă contemporană și criza limbajului simbolic* susținută la Conferința Națională *Text și discours religios*, organizată de Facultatea de Litere, Universitatea “Alexandru Ioan Cuza”, prof. dr. Al. Gafton, lect. dr. Sorin Guia, lect. dr. Ioan Milică.

2008, 22-24 septembrie, Athena, colocviul internațional *La présence de Byzance dans l’Europe du Sud-Est aux époques moderne et contemporaine*, organizat de École française d’Athènes, sub coordonarea Anne Couderc, Olivier Delouis, Petre Guran. Keynote speech la încheierea colocviului.

2007, 7-9 decembrie Budapest: *The Apocalyptic Complex*, international conference organized by the Religious Studies Program/Department of History, Central European University, comunicarea „From the Last Emperor to the Sleeping Emperor: the Evolution of a Myth”.

2007, septembrie 10, București, Comisia mixtă româno-bulgară, Sesiunea *Catholicisme et Orthodoxie dans les Balkans*, cu comunicarea „Quand est-ce-que la différence entre Catholicisme et Orthodoxie devint-elle insurmontable?”

2007, 10-12 mai, Paris, colocviul internațional *Oralité et lien social au Moyen Âge (Occident, Byzance, Islam) : parole donnée, foi jurée, serment*, am participat cu lucrarea « Une théorie politique du serment au XIVe siècle : Manuel Moschopoulos ».

2007, 20 martie, comunicarea „Literatură eshatologică, ideologie și societate în secolul al XIV-lea în Bizanț” la sediul *Institutului de Studii Sud Est Europene*

2006, 3 noiembrie, la *Societatea română de studii neo-elene*, conferința „Nașterea legendei ultimului împărat în contextul politic și religios al secolului al VII-lea”

2006, Octombrie, grupul de cercetare Ruso-Român, sesiune de comunicări organizată de Institutul de Studii Sud-Est Europene al Academiei Romane, cu comunicarea: “The Russian legends of the Fall of Constantinople and their political meaning.”

2006, Septembrie, Bucharest, EASR/IAHR Special Conference Religious History of Europe and Asia.

2006, August 19-26, London, XXI International Congress of Byzantine Studies; with the paper: « Orthodoxy, Orthopraxy and Political Theology. The Trullanum (691-692) » in the panel organized by Professor Averil Cameron

2006, Iulie 14-24, Jerusalem, international summer school of the Hebrew University: “Master and Disciple. The transmission of knowledge in Ancient Societies”, I gave a lecture on “Christ as Divine Master in Byzantine Iconography”.

2006, Iunie 23-27, Moscow, participant at the international conference: “*New Jerusalems. Translation of Sacred Spaces in Christian Culture*”, with the paper: “New Jerusalem at the crossing of sacred space and political theology”.

2006, Mai – *When Culture Dreams Empire. Byzantium as Usable Past*, Princeton University, Organizer Program in Hellenic Studies, Princeton, coordinator Petre Guran.

2006, Aprilie – *Old Regimes, New Elites*, Yale University, invitat în calitate de comentator al lucrărilor privitoare al perioada Fanarioților în Balcani.

2005, Decembrie – Roma convegno internazionale: Il Patriarcato Ecumenico di Costantinopoli tra I secoli XIV e XVI: rottura e continuità (Pontificio Istituto Orientale; Centre d'études byzantines, néo-helléniques et sud-est européennes EHESS, Paris ; Istituto Storico Austriaco a Roma ; Accademia di Romania in Roma) ; I presented the paper « L'origine et la fonction theologico-politique de la couronne patriarcale »

2005, Septembrie – Collegium Budapest, Institute for Advanced Studies, international workshop *Theologies of Empire*; comunicare “The Nimbus as Imperial Theophany: The significance of a Symbol”

2005, Februarie – Medieval Studies Institute, Indiana University, Bloomington: "Genesis and Function of the Eschatological Figure of the Last Emperor in Byzantium"

2004, Decembrie – Hellenic Studies, Princeton University, "Containment and Rollback: Key Concepts for the Seventh Century Byzantine End of History?"

2004, 7-8 Octombrie, București, Les Pères de l'Eglise dans le monde d'aujourd'hui, Colloque international organisé par le New Europe College, titlul comunicării: „*Eschatology: the Dynamic of Doctrinal Definitions and its Historical Background*”

2004, 14-16 octombrie, Boston Institute of Theology, Brookline, Massachusetts: Apocalyptic Themes in Early Christianity organizat de către Patristic Institute of the Holy Cross Greek Orthodox School of Theology, titlul comunicării: “*Eschatology in the Trullanum*”

2004, 28-30 octombrie, Baltimore, Walters Art Gallery and Johns Hopkins University: Byzantine Studies Conference in America, titlul comunicării: “*Synchronism and Diachronism in the Byzantine images of the Last Judgment*”

2004, 17 februarie, Universitatea Princeton, New Jersey, *Hellenic Studies Lecture*, cu titlul "Eschatology and Political Theology in the Last Centuries of Byzantium"

2004, 17-18 ianuarie, Bucuresti, Les cultes des saints souverains et des saints guerriers et l'idéologie du pouvoir dans les pays orthodoxes et en Europe Centrale, New Europe College, Bucarest, organizata de Radu Paun si Ivan Biliarski, titlul comunicării: « Nouveau Constantin, nouveau Silvestre ».

2003, Mai – colocviu la Centre d'Etudes de la Civilisation Byzantine, comunicarea: « La lettre du patriarche Antoine IV à Basile I grand prince de Moscou »

2001, August – participant la 20th *International Congress of Byzantine Studies* in Paris, comunicarea “La Nouvelle Jérusalem d’Étienne le Grand de Moldavie (1457-1504)”.

2001, Septembrie – participant la conferinta internationala « Jean Cassien entre l’Orient et l’Occident » organisata de New Europe College si Ludwig Boltzmann Gesellschaft in Bucharest.

2001, Mai – participant la Getty summer school on Byzantine and post-Byzantine Iconography organised in Bucovina, Romania, with a lecture on the Byzantine iconography in the Moldavian monasteries.

2000, Noiembrie – organizator al conferintei internationale *Relics and miracles* la New Europe College, Bucuresti.

2000, Septembrie – participant la Conferinta *Saint Nicodemus of the Holy Mountain and the Philocaly*, Monastero di Bose, Italia.

2000, Martie – organizator al conferintei internationale *L’empereur hagiographe* la New Europe College, Bucuresti.

1999, August – membru in Comitetul de organizare al Congresului de Studii Sud Est Europene, Bucuresti si participant cu comunicarea “Le saint, le pouvoir souverain et le maintien de la paix à l’intérieur de l’Etat”.